

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, február 27.

Korhadt gerenda, hulló vakolat.

— A törvénykezési palota panamája. —

Tegnap délelőtt főtárgyalás közben egyszer csak feláll Gáthy Bálint kir. alügyész s a következő indítványt teszi:

»Tekintetes kir. Törvényszék!

A mérnökök megállapították, hogy a törvénykezési palota padlata rossz; ha a fejünk fölé tekintünk, nem tudjuk, vajjon lesz-e ismét mivel szetteknünk a szép természetben; s ha tovább itt maradunk, nem tudom, kijutunk-e élve. Indítványozom ennél fogva, tartsuk meg a főtárgyalás folytatását az első emeleten.«

A törvényszék visszavonult tanácskozással s annak rendje és módja szerint kimondta, hogy mivel a második emeleten tárgyalni életveszélylyel jár, tehát levonulnak az első emeletre.

S tényleg elnök, szavazó bírák, jegyző, kir. ügyész, védő, vádlott, tanúk, közönség és börtönőrök szép sorrendben lezuhadtak az első emeletre.

Jegyezzük meg még ehhez, hogy a törvénykezési palota ezelőtt két évvel épült s ma a második emeleten a szó szoros értelmében életveszélylyel jár a tartózkodás. Hogy kinek válik ez nagyobb dicsőségére, azt aranyos betűkkel hirdeti a bejárat falába tett márványtábla:

ÉPÍTETTE:

SCHIFFER MIKSA

AZ ÉPÍTÉST ELLENŐRIZTE:

LÁSZLÓ SÁNDOR.

Már most csak az a kérdés, melyik a hibás a kettő közül: az építész, vagy az ellenőr?

Mert hogy hallatlan könnyelműséggel állunk szemben, az bizonyos.

Itt egy épület, a melyet alig néhány éve emeltek s avattak fel a magyar igazságügy szolgálatára. Százerekbe s még ráadásul néhány szerencsétlenül járt munkás vérébe került. Most pedig bizottságnak kell lóhalálában kiköltöztetni az egész második emeletet, nehogy halálos szerencsétlenség érje a bírákat is.

Volt alkalmunk az egész második emeletet megtekinteni.

A bűnügyi irattárban négyszög méterrel lehetne mérni a leszakadt plafond-részeket, itt-ott mélyen lesülyedt a vakolat s csak órák kérdése, mikor zuhan alá. A bűnügyi kiadóban csupa élczből az aláhullott vakolatot használják porzó helyett. Az egyik nagy tárgyaló terem padlata egész hosszában megrepedt s még a folyosón is egyre szélesülő hasadékok intenek a fenyegető katasztrófára.

No hát ebből eddig elég volt. Ha rossz az a plafond, hadd szakadjon alá, de ne sujtassa a szorgalmas tisztviselőt, hanem üljön alá az, a ki bűnös ebben a hallatlanul könnyelmű építkezésben.

Hova legyen a közönség bizalma, ha

még az állam tekintélye alatt is lehet ilyen botrányokat elkövetni?

A tegnapi leszakadt gerenda csak első figyelmeztetés volt; most jön a többi: a plafond lezuhanása. S őszinte elismerésünket kell nyilvánítanunk Nagy Ferencz törvényszéki elnök urnak, hogy a botrányos állapotokat rögtön észrevéve, erélyes intézkedéseket tett a személyzet biztonságba helyezésére.

Mindez azonban nem elég. Akarjuk, hogy ha az a letört gerenda pudvás is, érezze meg annak a súlyát a bűnös. Sújtassa őt az az általános felháborodás, melyet méltán keltett a hír az egész városban és sújtassa az igazságszolgáltatás kérlelhellen keze is.

Valaki bűnös! Ezt a bűnöst követeljük s követeljük példás megbüntetését.

K. A.

A leomlott plafond.

Már régen megirtuk, hogy a törvénykezési palota egyes részein veszélyes tünetek: repedések, ingatag helyek mutatkoznak. Akkor nem igen figyeltek rá, míg az a lezuhant gerenda egyszerre nyilvánvalóvá tette az óriási visszaéléseket.

Most pattant ki, hogy volt már hiba a törvényszéknél ezelőtt is.

Még husvét táján történt, hogy a bűnügyi irattárban dolgozó Száva Antal irnok óriási zuhanásra riadt fel. A plafond szakadt le a szoba közepén, mintegy egy méternyi átmérőjű területen, alig pár arasznyira az irnok mellett. Pár nappal később ugyanez ismétlődött

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

És akkor hirtelen eszébe jutott . . .

Irta: John Henry Mackay.

Egyedül volt végre!

Megszabadult feleségétől, leányától, üzletétől.

Felesége meghalt; leánya külföldre ment férjhez, üzletét meg eladta, minthogy elég pénze volt hátralevő napjaira.

Igy él most: később kel fel, mint rendszeren, és kényelmesen felöltözik. Reggeli után valamit megnéz: egy gyűjteményt, muzeumot; vagy egy pohár sört iszik a potsdalmi hidon; ebéd után alszik. Azután olvas és ír egy keveset, estefelé pedig nagy pontosan megy törzsasztalához.

Az órák szép lassan teltek, teltek. Most, midőn anyai ideje volt, sok dologra gondolt, a mi ezelőtt sohasem jutott eszébe.

Nagyon vágyódott azután a gyengédség után, melyet soha életében nem élvezett és melynek mindig hiányát érezte.

Soha sem találta meg.

Szülei házában sem. Azok — az élet gondjaival terhelve — örökös civakodásban éltek.

Testvéreinél sem. Sokan voltak, és mindig verekedtek a legjobb falatért, a legmelegebb helyért.

Inas korában sem. Mestere kemény, szigorú ember volt, aki csak akkor beszélt, ha el nem kerülhetett.

Első szerelménél sem. Vad mámor volt az, és igen sokáig tartott, míg megszabadult tőle: évekig.

Feleségénél sem, gyermekénél sem.

Felesége hideg, nyugodt teremtés volt, külsőleg bizonyos méltóságos kedvességet mutatott, de belsőleg közömbös volt és tetőtől talpig telve a felületesség kicsinyességével. Kínosította férjét, a menyire tudta és gyermekét korán rátanította, hogy az ő pártjára álljon apja ellen.

És ez a gyermek sohasem volt gyöngéd vele szemben? — Oh igen! Mikor akart valamit. — Akkor térdére ült és esőköltte, úgy, hogy jobb szerette volna, ha egyáltalán távol marad tőle.

Ismerősei, — mint mindenki, kinek alkalmá volt őt jobban megismerni — szerették.

Felesége meghalt. Már régebben tisztában volt vele, hogy neveltséges lett volna halála miatt mást érezni, mint megkönnyebbülést.

Leánya férjhez ment. Megvette neki azt a férfit, akit az kiválasztott magának és ezzel utolsó kívánságát is kielégítette. Többé már nem volt mit tennie érte.

Ekkor üzletétől is megszabadította magát, mivel már annak úgy sem lett volna célja. Ő maga mindig igénytelen ember volt és utolsó napjaira több pénze maradt keleténél.

Igy jutott hirtelen a nyugalom, a béke és a téllenség feleslegébe.

Amint most csendes, nyugodt óráiban, életének rendbeszedett könyvét végig lapozta, egyszerre megtudta mi az, a mi hiányzott.

Ekkor, mialatt a régi megsárgult irásokat válogatta és egy régi számlakönyv lapozgatása közben, eszébe ötlött egy veszteség-tétel, a melyet saját mulasztása okozott volt. Ekkor hirtelen eszébe jutott . . .

Fiatalt, 25 éves ember volt, mikor nyolcz napra Lipszében ment valami üzleti dologban.

A farsang vége felé közeledett és megbeszélte egy kereskedő társával, hogy este elmennek az álarcosbálra, a Kristálypalotába.

De barátja nem jött és ő kedvetlenül lézengett a tömegben, míg végre leült egy asztal mellé, egyik pohár sört a másik után itta és azon gondolkodott, haza menjen-e a fogadóba és lefeküdjék-e vagy sem.

S ekkor egy fiatal leány, ki odaült közlébe, véget vetett határozatlanságának.

Hamar megismerkedtek egymással és öt nap múlva, mikor el kellett volna utaznia, annyira nem végzett még üzleti dolgaival, hogy még öt napig ott kellett maradnia.

S öt nap múlva még mindig nem végezte el dolgait, de már nem ért rá, hát elutazott.

Ez a kis leány volt az oka annak a veszteségnek, melynek száma most, majdnem negyven év múlva, újra szemébe ötlök.

Egyszerre tudta, hogy boldog volt egyszer életében, egyetlen egyszer és soha többé olyan egészen boldog nem volt!

Barabás Gyulával, a ki szintén csak véletlen folytán került el a közelebbi megismerkedést egy, az ajtó közelében leszakadó vakolattömeggel.

Még erre is azt gondolták, hogy csak részleges baj, szerencsétlen véletlen műve az egész; a tegnapielőtti gerendazuhanás aztán egyszerre feltárta a bajt a maga egész valóságában.

A vizsgálat.

Tegnap délelőtt még átírt **Nagy Ferencz** törvényszéki elnök a rendőrséghez, hogy a második emelet »kilakoltatását« délután fogja eszközölni. Délután maga **Bulyovszky József** polgármester jött át, míg a rendőrségtől **Kápolnay** rendőrbiztos jelent meg.

Az elnökhöz bemelve, a polgármester ott találta már az államépítészeti hivatal részéről **Váradi Manó** mérnököt, a város részéről pedig **Lovass Zsigmond** mérnököt. Ezekkel, kiegészítve még **Ponorán Lukács** irodaigazgatóval és **Gyenge Béla** elnöki jegyzővel, megadulta a bizottság a szomorú tények konstatálására.

Kezdték a padláson. Itt csak annyit lehetett megállapítani, a mit némelyik bíró már régen panaszkodik: hogy a gyönyörű új épületbe, beesik az eső. Onnan a második emeletre mentek, a hol bizony szomorubb az eredmény, mintsem előre sejtetni lehetett volna. A második emeleten összesen **huszonhárom helyiséget ki kell üríteni**, ezeket mind javítás alá kell venni. E helyiségek közt van a bűnügyi irattár, a bűnügyi kiadó, két tárgyaló terem, a felelősségi tanácssterem, a tanácsjegyző szobája, **Millye Gyula**, **Jelentsik István** és **Fassie** bírók szobája stb. Még pedig némelyik teremre ugyancsak sürgősnek mondták ki a kiköltözést, mert a padlat néhol csaknem szemmel láthatólag sülyed.

Természetesen a hír nagy szenzációt keltett az egész törvényszéken. Olyan helyiségek kiköltöztetése, mint a bűnügyi irattáré is, egyike a legkellemetlenebb munkáknak. A mellett, hogy nagy felelősséggel jár, s hogy nehéz alkalmas helyiségbe tenni, habár ideiglenesen is, óriási kellemetlenséget okoz a tudakozódó feleknek, a kik most egy darab ideig nem, vagy csak nehezen kapnak felvilágosítást. Ez a hi-

vatal az eddigi bűnjelraktár-szobába kerül.

A felelősségi tanács az elnöki szobamellé, a teljes ülési tanácssterembe kerül. Jelentsik **István** bíró az esküdtársi tárgyaló terem mellett, a többi bírák is hármával-négyesével az első emeleti törvényszéki helyiségekben fognak szorongani. Még a járásbíróshoz is jutnak ketten. **Kovács Jenő** szobájába osztattak be **Nizsalovszky Endre** és **Tóth Imre**.

A kiköltöztetést ma reggel kezdik meg; ez a munka el fog tartani néhány napig, aztán hozzá lehet fogni a nagy renováláshoz.

Az egész II. emeleten mindössze hat helyi égben folyik tovább a munka. Ott sem tudni, meddig?

Edward király halálos beteg.

Szenzációs hírt közöl londoni levelezőjének jelentése alapján egy bécsi könyvnyomatos. Ezek szerint azon a napon, amikor **Edward király** Németországba elutazott, a londoni **Evening News** azt a vészbirt közölte, hogy a király szomorú sorsa az, hogy rákbetegségben haljon meg.

A király épügy, mint az elhunyt **Frigyes császár**, gégefő-rákban szenved. **Semon Félix**, a híres londoni orvos kezeli a királyt, akinek a gégefőjét rendszeresen ecseteli. **Semon** nem reméli, hogy a király bajából kigyógyul, de lehetségesnek tartja, hogy évek mulnak el, míg a betegség a katasztrófa stádiumához ér.

A londoni lapok erről a hírről nem vettek tudomást és azt, amit az **Evening News** ir tekintettel s király egészséges színére; elhinni nem akarják, minthogy azonban **Semon** az ő prognózisát vissza nem vonta, a lakosság széles rétegeiben a király állapota miatt bizonyos részvételtjes aggodalom nyilvánul.

A román parlamenti válság.

A román parlamenti válság újból nagy arányokat öltött. **Take Jonescu** volt pénzügy- és közoktatásügyi miniszter állandóan intrikált **Carp** miniszteriuma ellen. A mult csütörtökön **Sturdza Demeter** volt liberális miniszterelnök, látva a konzervatívok egyenlenségét, hozzányult a régi cliché-hez: vádolta a konz-

ervatívpart hangadó elemeit csalással, lopással. Igen jól tudta, hogy **Carp** az ellenzék táborában volt akkor, mikor **Take Jonescu** és **Fleva** elkövették az állítólagos bűntényeket és mint a junimista párt feje, helyeselte a vádat. A jelen viszonyok között tehát nem védelmezhetette meg **Take Jonescut** és **Flevát**, mert nyilvánvaló ellentmondásba jött volna önmagával. **Carp**nak ez a cinikus magatartása óriási zavarokat idézett elő a konzervatívok táborában. **Take Jonescut** a liberális fővezér azzal vádolta, hogy a brassói iskolák ügyének eldöntése körül személyes pénzügyi viszonyok vezették arra, hogy az ügyet lebonyolítsa, de egy pillanatig sem lebegett szeme előtt az ország érdeke. **Sturdza** azután **Flevát**, egykor hatalmas gyűlöletjével azzal vádolta, hogy a párisi emlékiállítás alkalmával egy ménlóvat vásárolt százezer frankért oly időben, a mikor egész Romániában egy tarisznyára való széna sem volt összekaszálható. A drága állat éhen dögött, **Fleva** pedig a vásárlás körül állítólag nem minden önzés nélkül járt el. De ehez hasonló más vádak emelt **Sturdza** a konzervatívok ellen. **Carp** egykor helyeselt s most hallgatott. A román kamara konzervatív pártjában beállott ezek után a teljes szakadás. A dühöngő konzervatívok előre értesültek arról, hogy az adóügyi vegyes parlamenti bizottság, a mely nagyrészt liberálisokból állott, nem tudott megegyezni **Carp**val a behozandó reformok összeállításában és erősen zugolódta a makacskodó miniszterelnök ellen, mert meggyőződésük szerint is a reformok csak időközönként volnának megvalósíthatók. A tegnapielőtti ülésben **Carp** egyik bizalmas emberét megbizta, hogy fölvesse a bizalmi kérdést, hogy így az adóügyi bizottságot letorkolja a parlament határozatával. Csálódott **Carp** erősen ebbeli számításában. Az elkezeredett és nagyra vágyó konzervatívok romboló dühvel aláásták a kabinet pozícióját és intrikákkal időközben elérték azt, hogy a kamara többsége a bizalmi kérdésben a kormány ellen nyilatkozott. **Carp** kabinetjének helyzete válságos volt. A tegnapielőtti események után miniszter tanács volt s a kabinet lemondott, a királynak bejelentett lemondást az uralkodó tudomásul vette s nyomban magához hivatta **Cantacuzinot** és **Take Jonescut**.

A fumei paktum folyományai.

A mai hivatalos lap a következő kitüntetésekéről ad hírt: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán **dr. Vallensits Antal** nyugalmazott miniszteri tanácsos-

Gondolkodott, gondolkodott, gondolkodott! Azután végigfutott valamennyi szobáján, keresgélve, mindent felforgatva; keresett egy utazótáskát és más egyebet, a mire néhány napon át szüksége lehetett. Fél óra múlva készen volt. Elzárta a lakást, ajtajára czédulát függesztett, melyre ráírta, hogy »Elutazott«, és lesietett. **Kocsiba** ült és az állomásra hajtatott. Nem is csodálkozott, midőn hallotta, hogy a lipcsei vonat már fél óra múlva indul és így alig kell várakoznia.

Nemsokára a kocsis párnáin ült. Ő hívta, hívta nevetésével, és ő ment.

Este Lipcsében volt. Mikor reggel felébredt, olyan fiatalnak érezte magát, mint már évek óta nem.

Jó étvágygyal megregg lizett és jót mulatott egy unalmas szövegű konzervatív napilap egyhanguságán és szatócskodó hirdetéseinek változatlan formáin.

De nem sokáig. Mert minde hatotta ki felé. A napsugár és valami erős, szorongató érzés, melynek nem volt még határozott czélja. Tulajdonképen nem tudta, hova akart menni. És mégis tudta.

Tul ment a sétatéren, el a színház előtt, és a templom, a magas, hegyes tornyu templom előtt — nem a Szent Tamás temploma volt? — míg végre eljutott a régi **Pleissenburghoz**. Itt megállt.

Ujra, ép úgy mint tegnap, elalvás előtt

emlékei elmosódott háttéréből, világosan, kézzel foghatóan kibontakozott előtte az ő képe, úgy, a mint az övé volt valamikor, a búcsu utolsó órájában!

Itt álltak a késő est védő árnyában. Megbeszéltek, hogy itt fognak elválni, nem a pályaudvar tolongásában. Megígérte neki, hogy még abban az évben visszajön és maga is hitte, a mit mondott.

Felemelte azt a kis arczocskát, hogy még egyszer lássa megható kedvességét, melyet jobban szeretett ifjúsága minden bájánál. Azután addig csókolódtak, míg két becsipett diák gúnyos kiabálása szét nem zavarta őket.

»Gyere vissza bizonyosan« szölt a lány azon a halk, kérő hangon, a melyen sokszor beszélt.

Bizonyosan, bizonyosan visszajő — — — Most itt van — — —

Tovább haladt, mély gondolatokba merülve. Majd új és új dolgok jutottak eszébe most, mikor újra ott járt. Most már tudta, hova akart menni és hol volt az a hely, a hol ő várta. És arra felé sietett. Hozzá kellett mennie.

Tudta, hogy — ha a folyócska mentén **Konnwitzbe** akar jutni — a város egy részén keresztül kell mennie. Azután mezőkön kell átvágnia egy uszodáig, melynek neve nem jutott eszébe.

A mikor a korcsmához ért — egy a másik partra épült fabódéhoz, a hol a nyáron

csónakázók frissítőket kaptak, (most teljesen elhagyottan, elzárva állt ott és feliratai olyan különösen hatottak rá) újra eszébe jutott: ott ültek ők is egy csodálatos estén, kacagó, hangos fiatalok között, a tavaszi éj ragyogó csillagai alatt, végtelen boldogságban, mely szavak helyett csak kézzsoritásban, gyengéd érintésekben, hosszú csókokban talált kifejezést. Csónakban jöttek, csónakban mentek tovább...

Az öreg ur elfordult.

Gyorsan tovább haladt, mindig azon az uton, mely a folyó mentén vezetett. Nem is nézett fel.

Soha egy rossz szó, soha egy szeszélyes pillanatot!

Mindennel meg volt a lány elégedve, a mit csak ajánlott neki: akár ide, akár oda vettette, úgy látszott, mindegy neki.

Ez, ez volt, amit anyira szeretett benne — ez a kifogyhatatlan jószág, mely elfelejtkezett magáról és önnön értékét nem becsülte, hanem adott, mintha soha nem fogyna ki bőrségéből. Milyen jól esett ez neki, ki azt életében először tapasztalta!

Soha kapzsi kérés, soha izetlen beszéd. A mit adott neki, a leány elfogadta, mintha természetes lett volna, de az aranykarperecet ép oly csendes örömmel vette kezébe, mint az első rózsát, melyet az utcásarkon vásárolt neki; egyazon értéke volt szemében mindkettőnek. Hogy hálálkodjék, ahhoz nem volt elég izetlen!

nak és Fiume város és kerülete volt ideiglenes polgármesterének, ezen utóbbi állásában teljesített jeles szolgálatai elismerésül, Ferencz József-rendem középkeresztjét; dr. Gellert Miklós fiumei közjegyzőnek, a közjegyek terén kifejtett sok évi buzgó működése elismerésül, harmadosztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1901. évi febr. hó 24-én. Ferencz József s. k. Gróf Széchenyi Gyula s. k.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 27.

A piktor-háboru ügye még mindig nincs kiküszöbölve a Házból.

Mikor ma Perczel Dezső elnök megnyitotta az ülést, napirend előtt felszólalt Szemere Attila.

A lapok szerint — úgymond — Hock János tegnap egy közbeszólást használt, mely így szólt: »Szemere ur! Ez nem bank, nem üzlet, nem inkompatibilitás!« A gyorsírói feljegyzésekben nincs ugyan benne ez a közbeszólás, de mert Szemere nem hiszi, hogy a hírlapírók céltudatosan hamisították volna meg az országgyűlésen történeteket és mert a dolog nyilvánosság elé került, nem hagyhatja azt szó nélkül, mert sértőnek tartja magára nézve. Felszólítja tehát Hock Jánost, hogy, a mint módja lesz rá, nyilatkozzék: használta-e azt a közbeszólást, a mire aztán majd ő is megteszi a maga megjegyzéseit.

Hock János akkor még nem volt a Házban, nem nyilatkozhatott s így a Ház rátért az igazságügyi tárca költségvetésének folytatódó tárgyalására.

Barabás Bélát szólította a jegyző.

— Nincs miniszter! Hol van Plósz! Barabás ne feszélj, a míg be nem jön!

Mert Plósz tudniillik nem volt a teremben, de nem volt más miniszter sem jelen.

— A miniszter ur! — szólt az elnök — rövid időre el van foglalva, de mindjárt itt lesz! Minthogy az általános tárgyalásnál tartunk, a

képviselő ur talán lehetne oly szives addig is megkezdeni beszédét!

Es hát Barabás megkezdte beszédét. Plósz miniszter, a ki a nyitrai küldöttséget fogadta épp, pár percz mulva belépett.

*

Elnök Perczel Dezső 10 óra után nyitja meg az ülést.

Napirend előtt Szemere Attila emel szót. Csak néhány perczig akarja a ház figyelmét igénybe venni. Az estilapokból értesült, hogy Hock János tegnap ezt mondta volna: Szemere ur! ez nem bank, nem vállalat, nem inkompatibilitás! Ezt szót nem hallotta, de okvetlen el kellett annak hangzania, ha a lapokban benne volt. Felkéri Hockot, erre nézve nyilatkozzék; s ha tényleg mondta, úgy lesz szólónak arra egy pár megjegyzése.

Felkiáltások: Hol van Hock? Hock nincs!

Szemere Attila: Követeli, hogy Hock ez ügyben nyilatkozzék.

Ugron Gábor: Ha mondta is Hock, — az nem sértő.

Szemere: De igenis sértő!

Következik az

Igazságügyi tárca költségvetésének

általános tárgyalása.

Barabás Béla: Mint a függetlenségi párt hivatalos szónoka, elsősorban elismerését fejezi ki Emmer Kornél előadó tartalmas beszéde iránt, de kijelenti, hogy nem ért vele egyet. Látszik a beszéden, hogy a pénzügyi bizottság előadója mondotta. Mindenütt a pénzhiánya a legnagyobb hiba. Ez pláne az igazságszolgáltatásnál nagy hiba, mert ennek első kelléke, hogy olcsó legyen. A mi igazságszolgáltatásunk pedig drága, mert az állam nem áldoz annyit, a mennyit juttatnia kellene. Nagy baj az is, hogy az alsó bíróságok túl vannak terhelve. A kuriai bírák fizetése is rossz.

Áttér ezután a nemzetiségi vidékekre: kívánatosnak tartja, hogy ezen a vidékeken a nemzeti kultúra egy-egy őrszeme állíttassék fel, egy-egy közjegyző személyében.

Szól az ügyvédi kamaráról, melynek reformját követeli. (Helyeslés balról.)

A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés balfelől.)

Öt percz szünet.

Szünet után

Hock János személyes kérdésben szól fel. Értesült Szemere Attila provokálásáról s kész arra rögtön válaszolni. A neki tulajdonított közbeszólást nem mondta abban az értelemben, de úgy, hogy: az én művészi működésem nem inkompatibilis, nem bank, nem vállalat. Ez pedig Szemere nem vonatkozhatott. — Ezt kívánta kijelenteni.

Visontai Soma széles mederben, a legnagyobb tárgyilagossággal bírálja az igazságügyi költségvetést. Minden téren látja a reform szükségességét, terjedelmesen terjeszkedik ki a sajtóbírók intézményére.

Erre vonatkozólag a következő határozati javaslatot adja be:

A képviselőház utasítja az igazságügyminisztert, hogy az 1884. t.-czikkben biztosított sajtószabadság visszaállítására szempontjából sürgősen törvényjavaslatot nyújtson be, mely az 1897. évi 34. t.-cz. 16. §-át hatályon kívül helyezi, — a nyomtatvány utján elkövetett büncselekmények egész területére az eskütszék birói hatáskörét megállapítja és ekként az 1896. évi 53. t.-czikként beiktatott bünvádi perrendtartásban is törvénytörően elfogadott elvnek érvényt szerez.

Áttér szónok a bünvádi perrendtartásra erre nézve javaslatot terjeszt be:

A képviselőház utasítja az igazságügyminisztert, hogy a magyar állam suverenitásának megfelelő módon hasson oda, hogy a reformált bünvádi per által elfogadott rendszeren a szóbeliség, nyilvánosság, közvetlenség elvein a szabad védelem méltatásával felépült katonai perrendtartás és katonai büntető jog javaslata mielőbb a törvényhozás alá bocsájtassék.

A közigazgatási birói hatalomra is javaslatot terjeszt be:

A képviselőház utasítja az igazságügyminisztert, hogy a ház elé sürgősen oly javaslatot terjesszen, mely a kihágások felett való bíráskodást, a közigazgatási hatóságoktól különösen a minisztertől, mint legfelső fokban itélő politikai hatóságoktól elvonja és vagy külön e célra alkotott, vagy a létező igazság-

Szegény, kis teremtés! Sokszor sajnálta és akkor még egyszer olyan barátságos volt hozzá. De a lány nem vlt szerencsétlen. Tévedett, ha annak hitte. Ha meghagyták, a milyenek született, természetének megvolt a maga biztos egészséges egyensulya, külső segítség nélkül is.

Hogy emlékezik rá! És hogy szerette megint, egyre jobban, a mint lényéank új meg új vonásai újra feltűntek előtte!

*

Gyorsabban ment. A másik parton ritkult már az erdő és széles mezők tüntek elő, az ut pedig ezen a parton még mindig a fák alatt: szorosan a folyó mellett húzódt.

Miért volt, hogy akkor éppen itt kűn akartak találkozni, hogy a leány előre ment, ő meg a városban maradt: azt már nem tudta.

A lány várt rá! Ha most a nagy nyári telepen keresztül megy és az országúton letér a hidig, akkor jobbra, egészen a lóvasut megállóhelyénel, talál egy kis keresztet, illetőleg egy nagy lugast, mely az ut másik szélén levő telephez tartozik és ebben a lugasban, annál az asztalnál, mely ott hátul áll — ült ő —: vágyódón elébe nézve és mosolyogva, csak egy kicsit, de olyan boldogan!

Reszketett.

Majdnem futott és többször meg is botlott.

Már nem is várakozás volt a mi úzte, hanem bizonyos belső izgalom.

Világos lett előtte, mi hozta ide.

Az a bizonytalan vágy, valami elveszett után, valami meghalt, rég eltemetett után: olyan volt, mint az utolsó kétségbeesett küzdelem, melylyel a süllyedő hajós a partra igyekszik jutni, mint a madár utolsó erőlködése, mely törött szárnyával fészket akarja elérni, mint egy sziv utolsó hörgő kiáltása, mely tulsokáig hallgatott, melynek utolsó véres cseppjei beszikkadnak nyomtalanul a megbánás homokjába.

Es mihelyt ezt felfogta, lehullt a különös csalódásnak ama fátyola is, mely az utolsó husz órában beburkolta: még mielőtt a valóság széttephette volna, szétoszlott mint a porfelhő, melyet a forgó szél felkavart.

Igy történt, hogy mintha testi fájdalom érte volna hirtelen megállt.

Megőrült talán? . . .

Ni történt vele? . . .

Ah, semmi . . . Egyszerűen kirándult ide, hogy helmi elfeledett emlékeket felfrissítsen. És azok most hatalmukba kerítették. Görcsösen nevetett. Vén bolond volt! Mekkora ostobaság volt mindaz, a mit tett.

De érezte, mennyire elfáradt.

Minden lépése fáradságba került. Mégis lassan tovább ment.

Már nem hajította semmi előre és legjobban szeretett volna megfordulni. De már látta a fák között a házak tetejét.

Azután az országútra jutott. De most már tudta, — ott a lugasban, legföljebb pár ká-

romkodó hajós legény ülhet pálinkája előtt, vagy egy szurkos pinczér lézeng az üres padok között, a lóvonatu kocskik meg utas nélkül hagyják el a megállóhelyet, mert ez a napfény, mely most oly szegényesnek tetszett előtte, ugyan kit csalt volna a szabadba? . . .

Ugy kijózanodott, hogy mikor a hidat elérte, csak fáradt, közönyös pillantással nézte azt a helyet, mely mutatta, hogy minden olyan volt ahogy képzelte, csak még csunyább: kopáron, megfosztva a folyondároktól, áltak a lugas lécei, meredeztek ki a deszkátlan padok és asztalok lábai, a mult őszön lehullt rothadó levelek közül, melyeket talán hónapok óta láb nem érintett.

Kétségbeejtő kopárság, elhagyottság volt e helyen.

De még kétségbeejtőbb volt a kopárság, az elhagyottság szívében.

*

Egy óra mulva visszautazott Berlinbe.

Kissé szundikált utközben.

Este újra törzsasztalánál ült. Senki sem kérdezte, hol volt tegnap.

De mindenki észrevette, mily gyorsan öregszik az utolsó időben. Beszéltek róla, és azt mondták, szokott foglalkozása hiját érezi.

Mindnyájan tévedtek.

Egy emlék, mely hirtelen feltámadt benne, a melyet már nem lehetett száműzni, emésztette fel életének hátralevő napjait.

4
 ügyi szervezetbe való utalással független bíróságokra bizza.

Beszél a fegyházi visszás állapotokról s különösen kiemeli a terhes állapotban levő nőket, kik ott kénytelenek szülni, határozati javaslatot terjeszt be, hogy ily nők lebetegedési idejükre elszállíttassanak a fegyházból.

Mindenképpen tárgyilagos bő beszédjét az ellenzék általános éljennel honorálta.

Nátáfalussy Kornél főigazgató a testi fenyítékről.

— A főigazgató látogatása a főgimnáziumban. —

Nátáfalussy Kornél, a nagyváradi tanterület nagyérdemű kir. főigazgatója febr. hó 17—23-ig végezte hivatalos látogatását a helybeli prem. főgimnáziumban. Megtekinté a szer-tárak és könyvtárak gyarapodását, tüzetesen megvizsgálta az ifjak tanulmányi előmenetelét, informáltatta magát a fegyelmi állapotokról, a szülői ház érdeklődéséről az iskola iránt s látogatását befejezván a tegnapi napon tartotta meg záró értekezletét.

A tapasztaltak felett legnagyobb megelégedésének adott kifejezést s egyúttal szóba hozta a testi fenyíték ügyét, melyről annyi szó folyik most országsszerte. Szavainak kiváló értéket kölcsönöz egyrészt az a körülmény, hogy Nátáfalussy országos hírű pedagógus, aki mint tanár, igazgató és főigazgató idestova 40 éve szolgálja már a közoktatás ügyét, soha nem lankadó buzgósággal, másrészt, mert maga a kérdés igen aktuális. Azzá tette egyik-másik tanítónak az esete, akit rakoncátlan növendéke annyira kihozott a türelemből, hogy tanítványát tettleg is bántalmazta.

Boldog, boldogtalan jogot formál magának, hogy pálcát törjön a szegény tanító fölött.

Pedig a kérdés nem olyan egyszerű, amilyennek első pillanatra látszik, vita tárgyát képezte mindenkor s elmondhatjuk, hogy még most is »sub indice lis est« Orbiliustól kezdve, kinek kegyetlen szigorát Horatius is felemlíti, egész napjainkig uralkodott a testi fenyíték az iskolában. Ezt a büntetési eszközt még a jezsuiták is szükségesnek tartották, akiknek nemes humanismusa egyébként példányszerű és követésreméltó. Az eszmék tisztázására kétség-telenül nagy befolyással lesz a Nátáfalussy fölfogása.

Azzal kezdi, hogy a büntetésnek nevezett eljárás elválaszthatatlan a neveléstől s időnkénti formája szinte analog az egyes korok szellemével. A legfőbb bírósági forum felmenti a néptanítót, kit tanítványának testi megfenyítése miatt perbe fogtak. E példa tanulságos arra nézve, hogy a büntetés lényege és alkalmazásának oka-foka felől ma sincsenek tisztában a legilletékesebb forumok sem. Ha a büntetést mint az emberi társadalom művelődésének kísérő tünetét vizsgáljuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy a különböző idők társadalmát a szigorított büntetések soha sem javították meg, sőt inkább hozzájárultak a lelkek elvadulásához.

Két dologra nézve tisztába jöttünk, hogy t. i. nem szabad a büntetésnek megtorló természetűnek lennie, sem pedig megszegényítőnek, mert ez utóbbi esetben a büntetés megbénítja a gyermek fejlődő önértetét. A büntetés megtorló jogosultságát pedig a modern humanismus régen megtagadta s e felfogással együtt elmaradtak azok a borzalmasságok is, melyek között egyes főbenjáró bűnök büntetését végrehajtották. De a nevelést eszményi szempontból

tekintve a büntetés nem elmaradhatatlan lényeges eszköze annak, hanem inkább a megtörtént hibának csak orvosszere, melyből a gyermek lelkiületére, »semper aliquid haeret.« El lehet képzelni olyatén nevelést is, mely a büntetést teljesen mellőzi és mégis biztos sikerrel czélhoz jut. A büntetés a kitört betegségnél inkább csak medicina, de nagyon kell vigyázni, nehogy »peins morbo« is legyen.

Altalában nem okvetetlenül szükséges minden kihágással szemben azontöprenkedni, hogy milyen büntetéssel sujtuk. Ellenkezőleg az legyen az első gondolatunk, hogyan győzzük meg a tanulót tévedéséről s vezéreljük őt jobb utra és meggyőződésre anélkül, hogy büntetni kelljen. Ha pedig már elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkozik a büntetés, a nevelőnek és tanítónak a tetteleges nagy szóbeli insultusok kerülése mellett állandóan szem előtt kell tartani, hogy önértetre ébredő, önértettel bíró tanulókkal van dolga. Szeretet a nevelés legfőbb eszköze, a büntetés csak sznrrogátuma.

UJDONSAGOK.

A polgármester lakása.

Napok óta élénken pertraktálják azt; a közigazgatási életre fontos kérdést, hogy a városházán legyen a polgármester lakása. Némi részben helyre kell igazítanunk laptársaink indokait, mert a polgármesteri lakás nem volt felvéve az építési programba s így az nem ifj. Rimanóczy Kálmán hibája, hogy nincs a tervezetben.

A program még az előző polgármester idejében készült, kinek saját háza volt s így nem is gondolt a városházában való lakásra. De ezt a kérdést nem is kívánta felvenni, nehogy vitát idézzen elő vele s veszélyeztesse a kérdés lényegét. Ma már azonban főkérdés, a városház építése eldőlt s nem is a polgármestertől függ, hogy hol akar lakni.

A közigazgatás érdeke az, hogy a központban lakjék, a városházán, ahol ellenőrizheti a hivatalokat állandóan. A tervezetbe még most beilleszthető nehézség nélkül s ezt a tervező, ha utasítást kap rá, meg is teszi.

A polgármester lakbéré (1200 korona) fedezi a kiadások 5%-os kamatait s azt hisszük, hogy a mozgalomnak, mely a város fejének a város székházán akar lakást biztosítani, nemcsak a dísz, hanem a közigazgatás érdekében is sikere lesz.

TAJÉKOZTATO.

Febr. 28. A járványbizottság ülése a városházán d. u. fél 5 órakor.
 Márcz. 1. Az orvosok szakülése, d. u. 5 órakor.
 Márcz. 2. A koldusápoló egyesület vál. ülése, d. u. 5 órakor.
 Márcz. 2. A városi árvaház igazgató választmányának ülése.
 Márcz. 3. A v.-velencei Népkör közgyűlése d. u. 8 órakor.
 Márcz. 10. Bőjti felolvasás a kath. körben d. e. 11 órakor.
 » 17. » » » » » » » » 11 »
 » 24. » » » » » » » » 11 »
 Márcz. 22., 23., 26. és 27. Fősorozás a tüzoltó őrtanyán.

* Személyi hír. Dr. Bulyovszky József polgármester tegnap éjjel Budapestre utazott. Utazása ö-szeköttetésben van a leleczházi, szini kerületi és városház építési ügyekkel. A polgármester csak szombaton tér haza városunkba.

* Az új főkapitány. Lapzártakor vesszük a hírt, hogy dr. Beöthy László főispán, ma délután aláírta Gerő Ármín főkapitányává való kinevezését. A hír valódiságáról hiteles forrásból meggyőződni nem volt időnk s így a hírt csak fenntartással közöljük, — ámbár forrásunk teljesen megbízható. Gerőt már új hivatalában számosan üdvözölték is.

* Főispán a társadalmi békéről. Békésgyuláról jelentik: Békésvármegye közönségének tegnap tartott közgyűlésén Lukács György főispán nagy érdeklődéssel hallgatott hosszabb megnyitó beszédet mondott, melyben a létesítendő állami gyermekmenedékhelyek nemzetfenntartó nagy jelentőségére és a gazdasági munkás és cselédségélpénztár nagy szociális fontosságára hívta fel a közfigyelmet. Buzdította a társadalmat, hogy a gyermekmentés ügyét minél hathatósabban karolja fel, valamint hogy a munkás- és cselédségélpénztárt minden erejével támogassa, mert ez az intézmény hivatva van arra, hogy újabb összetartó kapcsolatot létesítsen munkaadó és munkás, birtokos és szegényember között és ismét egy lépéssel közelebb vigyen eseményünk, a társadalmi béke felé.

* Hymen. Nagyvárad leányvilágának egyik legszebb s kedves tagja Deák Margit márcz. 2-ikán fog oltár elé lépni Papolczy Ferencz tb. rendőrkapitánnyal. — A fényes esküvő az olaszii plebánia templomban lesz d. u. 5 órakor.

* Fedák Sári Nagyváradon. A Népszínház kiváló művésznője Fedák Sári a tornakör hangversenyén, melyre az előkészületek már nagyban folynak, néhány énekszámmal közre fog működni. Kivüle még P. Szép Olga, Székely Anna és Nyárai Antal a Szigligeti-színház tagjai fognak szerepelni a kiválóan fényesnek ígérkező hangversenyen.

* Zene próba. A nagyváradi Zeneegylet T. működő tagjait ma csülörtök este 8—10-ig tartó zenekari próbán (Nagypiacztér közs. polg. fiúisk. épület II. em. 31. ajtó) teljes számban megjelenésre kéri tisztelettel az igazgató.

* Magyar művészek és magyar politikusok. Vágó Pál a képviselőház művészborúja alkalmából a következőket írja egy lapíróhoz:

Ne engedjétek a politikusokat tüzelni a magyar művészek ellen, akik hamarabb értünk el sikereket, a nemzet becsülete szolgálatában, mint ők. Mi dolgozunk és imádkozunk, hogy vajha a politikusok is tudnának hasonló sikereket fölmutatni, mint a magyar művészek, akik a magyar nemzetet, Európa színe előtt, mint önálló államot alkotó faj szerepeltetjük évtizedek óta, a nemzetközi versenyeken. A politikus urak pedig nem tudják leszedetni kétfejű sasokat a konzulátusokról, melyek a mi kiállításaink mellett vannak.

* Páris női szobra Budapesten. Párisi tudósítónk táviratozza: Azt a hatalmas női szobrot, a mely a világkiállítás főbejáratát díszítette, egy magyar mágnás 8000 frankért megvette. A mágnás nevét a távirat nem említi, de azt mondja, hogy a mágnás a szobrot Budapestre szállítja és itt palotájának parkjában fogja elhelyezni.

* Natália kocsi. A szegedi anyakönyvvezetőhöz beállított a minap egy nagycsizmás, törődött öreg ember, hogy bejelentse az anyja elhunytát. Mikor a nevét tudakolták, kidüllesztett mellel, büszkén felelte:

— Én vagyok az az Ilics Péter!
 Mikor látta, hogy a hivatalnokra semmi hatást nem tett ez a büszke kijelentés, szinte csodálkozva kérdezte a körülötte állóktól:
 — Hát nem hallották még, hogy ki vagyok én? Ejnye, ejnye! Hisz én voltam Natália

királyné lénsasszony parádés kocsisa négy esztendeig. De hogy az édes anyám mindig iri, hogy nagyon öreg asszony léteire meghal, ha haza nem jövök, hát most hazajöttem és most mégis meghalt szegény!

Elmondotta aztán, hogy 1876-tól 1880-ig szolgálta Natáliát Belgrádban.

— Ismerte-e Milán királyt? — kérdezte tőle valaki.

— Ismertem.

— Hát a mostani szerb királyt ismerte-e?

— A Sasát? Már hogyan ismertem volna.

— Hát aztán kit szeretett jobban Sasa: az apját-e, vagy az anyját?

— Mikor az anyjával volt: az anyját szeretette jobban, mikor pedig az apjával volt: az apjára hallgatott. Különbösen én is kezeltem.

— Hogy-hogy?

— Tanítottam.

— Mire?

— Hajtani a bakról két lovat. Persze, az ember nem bubolhatta meg, azért aztán nehezen tanult. Hanem végtére mégis megtanítottam — tette hozzá büszkén Ilics Péter.

* **Görgei a búr-angol háborúról.** *Görgei* Artur tábornok a minap Budapesten fogadta a londoni Times bécsi levelezőjét s ennek fölkerésére hosszabban nyilatkozott a búrok és angolok közt folyó háborúról. Nyilatkozataiban Görgei tábornok behatóan szól nemcsak a Dél-Afrikában folyó háboru mostani stádiumáról s annak sztratégiai jelentőségeiről, hanem a búr-angol kérdésnek várható rendezéséről is. A Times-nak Londonban tegnap megjelent száma előkelő helyen közli a magyar szabadságharc tábornokának nyilatkozatait, a melyek egész Angliában méltó érdeklődést és feltűnést keltenek.

* **Vármegyei kinevezések.** Dr. Beöthy László főispán, mint már tegnapi számunkban is közöltük, *Osváth* Lajos megyei alszámvevőt, *Faliczky* Viktor elbalázásával megürült megyei főlevéltárnoki állásra kinevezte. Az ekként megüresedett alszámvevői állásra pályázatot hirdetnek. Kinevezte továbbá a főispán a Ravazdi Barnabás előléptetése folytán megürült segéd könyvelői állásra *Kutyák* Rezső vármegyei irnokot.

* **Az osztályosrajáték mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:**

20.000 koronát nyert: 20431

5.000 koronát nyert: 43231

2.000 koronát nyertek: 2996, 13678, 56194, 68032, 90323.

1.000 koronát nyertek: 21612, 42080, 48399, 77898 99119.

500 koronát nyertek: 2966 3760 4422 5904 5928 6047 8008 8338 10004 13358 13953 14614 16437 22405 23271 29310 30352 43787 44266 44987 46611 47743 46509 54326 61132 61263 68764 74991 75030 77663 78958 78575 82276 86083 93243 94182 96287.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

* **A kubai Jeanne d'Arc.** Kuba szigete nem csöndes, mert Kuba függetlenségre vágyakozik. Teljes függetlenségre. Amerika felszabadította Spanyolország uralma alól, de alighanem a maga számára, mert Kuba az ujuralomból sem kér. A lappangó, régóta húzódo elégedetlenség most nagy fölkelésben készül kitörni. A hívek toborzása most már mámoros, fanatikus lelkesedéssel történik s a toborzó zászlót egy rendkívüli leány lobogtatja. Ez a leány bejárja a szigetet és háborúra láztatja a népet Amerika ellen. Prédikál az isteni rendeltetéséről, s azt is ki meri mondani, hogy az az égi tünemény, amely őt sugalta, azt is kijelentette, hogy Kuba császárnője ő lesz. A függetlenségi mozgalom vezetőinek egész kapóra jött ez az új Jeanne d'Arc. Védik őt, felsőbb rendeltetését hirdetik, s vele együtt lelkesítik a sziget népet a fegyverfogásra.

IRODALOM.

A Magyar Könyvtár-nak most jelent meg februári sorozata, mely ismét hat számmal gyarapítja e kiváló gyűjteményt. Köztük van *Endrődy Sándor*, »Ghiita. Az otthon világból című novellás kötete, a 212. szám mely a »Kurucz-Dalok« költőjét, mint igen jeles elbeszélőt mutatja be a magyar közönségnek. A 211. szám *Faludy Ferencz*nek, a magyar stílus e nagy művészeinek három spanyolból átdolgozott érdekfeszítő elbeszélését közli a »Téli éjszakák«-ból. Kiadta *Radó Antal*. A 209. szám a finnek híres népeposzáinak a *Kalevalának* legszebb részét közli *Vikár Béla* jeles költői fordításában. Ez a füzet a »Lemminkäinen Runók«-at tartalmazza, a finnek csodaszarvas regényét s így legközelebből érdekli a magyar nemzetet. A 207—208. kötet a szám *H. G. Wels*-nek egyik rendkívül érdekfeszítő regényét közli, *Dr. Moreau* szigetét, *Mikes Lajos* fordításában. E regény, mint a *Világok Harca* és az *Időgép*, újabb remeke az angol kalandregény elsőrangú mesterének. A 210. szám a Magyar Könyvtár kiváló *Petőfi*-kiadásának egy újabb füzetét tartalmazza: *Petőfi* élete és költészete címmel. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta: *Somogyi Gyula*. A füzetet *Tull Ödön* képei díszítik. — A Magyar Könyvtár eddig megjelent 212 száma részletfizetésre is kapható. Teljes jegyzékkel ingyen szolgál minden könyvkereskedés. Megrendelhető egyes füzetekint is *Lampel Róbert* *Wodianer F. és Fia* cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapesten, VI. *Andrássy-ut* 31. szám alatt és minden hazai könyvkereskedésben.

TANUGY.

Felhívás! Az államilag engedélyezett nyári menedékházvezetők hatheti tanfolyama a folyó évi márczius hó 14-ik napján veendi kezdetét. — Jelenkezhetnek 18—40 életévüket betöltött nők, kik irni olvasni jól tudnak, keresztlevél, elkölcsi, iskolai és orvosi bizonyítvány szükséges és jó zenei hallással kell birniok. Nagyváradon, 1901. évi február hó 25-én. *Özv. Dyk* *Ferenczné* okl. kisednevelőnő. *Apáczá-utca* 8. szám.

Igazságszolgáltatás.

A püspöki-i templomrabló.

Megirtuk annak idején, hogy a biharpüspöki-i gyönyörű templomba betört *Berg Ernő* asztaloslegény s onnan több egyházi edényt, ministráns-ruhát és a perselyt is ellopta. A betörő innen Borsra, majd ismét Püspökibe ment, a hol persze rögtön megismerték nála az elrabolt dolgokat s hűvösre tették.

Tegnap volt a tárgyalás a főtárgyalás a törvényszék előtt. *Dr. Moré* László bíró elnökölt, a vádat *Gáthy* Bálint alügyész képviselte. Vádlottat *dr. Gyémánt* Jenő helyett *Krüger* Aladár ügyvédjelölt védte.

Maga *Berg* Ernő nem tagadott semmit. Beismerte, hogy a felmutatott egyházi szerelvényeket tényleg elemelte, részeg állapotban. Tanuként be volt idézve *dr. Karácsonyi* János püspöki-i plebános is, a ki a tényállás megítélésénél különösen fontos és hasznos felvilágosításokkal szolgált a bíróságnak.

Berg Ernőt ugyanekkor még két rendbeli lopással is vádolták. Egyiket szintén *B. Püspökiben* követte el, a hol állítólag ellopta a *dr. Rednik* szolgátlójának, *Králl* Erzsébetnek a felöltőjét. A lopást ugyan tanuk beigazolai

nem tudták, de mivel az ellopott tárgyak *Berg Ernő*-nél találtattak meg, az ügyész emiatt is vádat emelt ellene.

A tanuk egész sorát idézték be, kik mind terhelően vallottak *Berg Ernő*-re. Még azok a tanuk sem vallottak javára, a kikkel igazolni akarta, hogy *Vaskóhn* a vádbeli lopás idején velük mulatott.

A tanuk kihallgatása után a perbeszédre került a sor. *Gáthy* Bálint alügyész a tanukra és vádlott vallomására hivatkozva, mindhárom lopás büntényét beigazolvva látta s e szerint kér ítéletet.

Krüger Aladár védő ezzel szemben enyhítő körülménynek kérte betudni, hogy a templomrablást vádlott beismerte; másrészt kimutatta, hogy ugyanakkor erősen ittas állapotban volt s kérte a törvényszéket, hogy az ítélet kimondásánál mindezt enyhítő körülményként vegye figyelembe. A vaskóhi lopás vádja alól kérte bizonyítékok hiánya miatt felmenteni.

A törvényszék hosszas tanácskozás után *Berg Ernőt* három rendbeli lopás büntette miatt két évi fegyházra ítélte, enyhítő körülményül figyelembe vevén a vádlott beismerését és ittas voltát. Senki sem felebbezvé, az ítélet jogerős. A lopott tárgyakat pedig nyomban kiadták *dr. Karácsonyi* Jánosnak.

Kést fogott a végrehajtóra.

Heves ember volt világéletében *Szentmiklóssy* Imre. E miatt állott tegnap is a büntető törvényszék előtt.

Volt neki valami boltja a *Szent-János-utczán*; egy darabig csak megvolt ott csendben, de aztán *Paczauer* József, a háztulajdonos ügyvédje valami alapos ok miatt bíróságilag »kiklakásbólitotta« s *Rezey* Gusztáv ügyvédjelölt *Véniss* Béla végrehajtóval megjelent *Szentmiklóssynál* az ítélet végrehajtására.

Szentmiklóssy nem engedett. Az asszony is tüzelte hátulról:

— Ne hagyd a jussodat!

Addig-add g, hogy végre is *Szentmiklóssy* kenyérvágó kést ragadt fel s azzal kezdett hadonázni:

— Ne nyúljon senki ahhoz, a mi enyém, mert kihalom a hasát!

Véniss Béla rögtön rendőrkért telefonozott; négy érkezett meg, de ezek sem bírtak vele. Hatan végre lefogták a heveskedőt s egy kísérték a rendőrségre; ekkor aztán ki lehetett helyezni a holmiját.

Ezért emelt ellene vádat hatóság elleni erőszak miatt *Gáthy* Kálnán alügyész.

Krüger Aladár védő ezzel szemben meggyőző érvekkel mutatta ki, hogy *Szentmiklóssy* a vádbeli cselekményt heves felindulásban követte el, a mire pedig nagyon alapos oka volt. A mód nélküli felindultság kizárta a megfontolást s ezért kérte védenze felmentését.

A törvényszék a heves felindulást elfogadta mint beszámíthatóságot részben kizáró okot s a btk. 92. §-ának alkalmazásával *Szentmiklóssyt* 14 napi fegyházra ítélte.

Ügyész, vádlott, védő felebbeztek.

A gyáros és ügynökei. Ormos *Divid* neve már ismeretes a közönség előtt. Abban az időben szerzte meg azt a szomorú hírt, mikor a grümdolás még virágzott Budapesten. Ormos kivett a *Károly-köruton* egy szerény hónapos szobát és ebbe megalapította az »Első és legnagyobb cs. és kir. osztrák-magyar szabadalmazott vendég-ágy gyárnak« nevezett vállalatot.

Az alapítás folytán azonban föltöbb kellemetlen becsületbeli ügye támadt a büntető törvényszékkel. Ügynökei: *Lefkovic* Mór, *Se-*

linger Sámuel, Weisz Sámuel és Guth Kálmán bejárták az országot, de a kapcsolt részeket és az okkupált tartományokat is, vevőket fogdosni a szabadalmazott portékának.

Kínálták hitelbe, részletfizetésre, értékes ráadásokkal és ha akadt olyan könnyelmű, ki egyetmást megrendelt, olyan megrendelő lapot irattak alá vele, melynek az alsó része váltó volt. Portéka aztán jött is, nem is, jó is, rossz is, de a váltó, az mindig pontosan beállított, amint az első részlet elmaradt. Még pedig igen sokszor nagyobb összeggel, mint a vevők aláírták.

Végre a boszniai kormány avatkozott a dologba és az ügyészség a büntető törvényszék elé állította a közkereseti társaság Amerikába nem szökött tagjait. De tizenöt év telt belé, míg a törvényszék ítéletet tudott hozni. Természetes, hogy a bizonyítás most már nem volt lehetséges és így a törvényszék felmentette a vádlottakat.

Ujabb két év mult el, míg az ítélő tábla is végezhette az ügygel és Tolnai Antal bíró előadása alapján helybenhagyta az első bíróság ítéletét.

Kosár — eljegyzés után. Budai Árpád kolozsvári iparos jegyben járt Szattler Gizellával. Az eljegyzés napján a vőlegény annyira lerészegedett, hogy a leány valóságosan megundorodott tőle. Másnap aztán vissza is küldte a jegygyűrűt Budának. Ettől persze teljesen kijózanodott a vőlegény. Jegyese lakására rohant, a hol az apa azzal fogadta, hogy a leány tudni sem akar róla és legjobb lesz, ha ő is lemond erről a házasságról.

Budait ez végkép elkészerítette. Revolvert rántott és először az öreg Szattlerre lőtt, a kit a kezén sebesített meg, majd a leánynak támadt a kinek alsó állkapcsáját teljesen szétrombolta a golyó. Sebeikből mindketten kigyógyultak, de a menyasszony egész életére nyomorék marad, amennyiben táplálkozásra csaknem teljesen képtelen.

A kolozsvári törvényszék esküdtbírósa Budait súlyos testisértés büntetéseért három évi és négy hónapi fegyházra ítélte. Vádlott az ítélet ellen semmiségi panaszszal élt, a melyet azonban a kir. Kuria V. büntetőtanácsa, Szerák Kálmán koronaügyész-helyettes indítványára ma elutasított.

Létrához kötött gyermek. Furcsa természete van a kis Franz Vuvarának: lépten-nyomon megszökik hazulról. Apjával, Franz nonnal vadházasságban él Szerák Györgyné; ez vállalkozott arra, hogy az ablakon is kiszökő kis leányt rendre szoktatja.

Kezdte a szoktatást azzal, hogy ruha nélkül kikötötte a ház elé támasztott létrához, megkötözve a kis leányt kezén, lábán, nyakán és derekán. A hétéves gyermek egy darabig tűrte a furcsa helyzetet, de aztán torkaszakadtából ordítani kezdett. Erre lettek figyelmesek a szomszédok, a kik aztán megszabadították a kis leányt helyzetéből.

A törvényszék a tanúk kihallgatása után Szerák Györgynét 8 napi fegyházra ítélte.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Szókimondó asszonyság.

Péntek: Szókimondó asszonyság.

Szombat: Pezsgő után.

Vasárnap:) d. u.: Szulamit.
) este: Pezsgő után.

Pezsgő után. Pintér Imrének, a színház népszerű tagjának szellemes bohózata, mely a Pezsgő után-czimet viseli, szombaton kerül bemutatásra kitűnő szereposztásban.

Szókimondó asszonyság. Sardou rég pihentetett nagyhatású színművét a Szókimondó asszonyságot elevenítik föl ma s inházunkban. A hajdan oly zajos sikereket ért darabra ritka igyekezettel készült már hosszabb idő óta az egész drámai személyzet, melynek legjobb erői vesznek részt a színmű előadásában. A czim-szerepet, Hübscher Kata szerepét Pintérné Szép Olga játssza, kinek ez egyik legkiválóbb alakítása. Napoleont Peterdy Sándor, Lefebret Pintér, Neuperg grófot Dési, a nápolyi királynét Balázs Olga, Eliz hercegnőt Somogyiné, személyesíti. Jelentős szerepe van ezenkívül E. Kovács Mariskának, Benkő Jolánnak, Batizfalvy Gizellának, Szilágyinak, Bérczinnek, Szarvasinak és Füredi Józsefnek A darabot Peterdy rendezi. A Szókimondó asszonyság előadását holnap ismétlik.

A színházi bizottság gyűlése. A színházi bizottság tagjait tisztelettel felkérem, hogy a f. hó 28-án d. u. 3 órakor a város-háza termében tartandó ülésen megjelenni sziveskedjenek. Tárty: Somogyi Károly szinigazgató a márczius havi műsort bemutatja. Dr. Hoványi Géza, színházi biz. elnök.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 136.

Idénybél. 134 sz.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. febr. 28-án

A szókimondó asszonyság.

Színmű.

S Z E M É L Y E K :

Napoleon	— — — —	Peterdy Sándor
Mária Lujza, neje	— — — —	* * *
Lefebvre Marschal, herceg	— — — —	Pintér Imre
Katrin, neje a hercegnő	— — — —	P. Szép Olga
Fouché, otrantói herceg	— — — —	Szilágyi Dezsőné
Mária Karolina nápolyi királyné	— — — —	Balázs Olga
Eliz, hercegnő	— — — —	Somogyiné N. Julia
Nieperg gróf	— — — —	Deésy Alfréd
Savari rendőrminiszter	— — — —	Füredi József
Savariné	— — — —	Batizfalvi
Despreaux, táncmester	— — — —	Bárczi Gyula

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 fr. Földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Szölye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr. Támlaszék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holt napi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap pénteken, február 29-én

U G Y A N E Z.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a.

Írta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

Nem hallgatott szavára, szorosabban voná karjába.

— Bohó gyermek! Csak egy lehetőség volna, miért haragudnék. Bármi mást mondj, csak jobban szeretlek. S ez az egy lehetőség ha kevésbbé szeretnél!

— Nem, Joachim! Szemeit nyitlan felemelé. Szeretlek — szeretlek mind halálig. A világ végéig hű leszek hozzád! Hü, alázatos feleséged. Csak egy — egy nagy kérésem.

Akadozott.

— Ki vele Sibilla! Nem egy, száz kérése-det teljesítem, minden óhajod előre.

— Ugy ajándékozz nekem egy évet egy rövid évet, mielőtt elvonnél!

Sibilla! inkább kérhetnéd, hogy lehozzam az égről a csillagokat. Ne többé erről.

A leány kiszabadítá magát karjaiból s elötte állt.

— Ne így Joachim. Kedves Joachim könyör-göm, ne így. Nem tudom szavakba foglalni, de lehetetlen kérésemtől elállni. Hidd meg nekem. Látod nem vagyok gyermek, ki nem tudja mit cselekszik. Nem leányos szeszély, nem idegenkedés nagybátyádtól, — oh nem Joachim, nagy-apa hegedűje, nagyapa szava, mely éjjel, nap-pal nem hagy nyugtot. — Valami mi erősebb minden más érzésnél, parancsolja így beszél-nem.

— Mégis gyermek vagy Sibilla, válaszolt Joachim, ki alig tért magához a csodálkozás-tól. Bácsi iránti ellenszenved, kit nem ismersz, gyakorol hatást reád. De várj ha házastársak leszünk, semmiféle zavaró befolyás ne bántson. Szabadságod, mely után vágyódom, teljes mértékben élvezd! Hegedűj tetszésed szerint. Han-godot hallani végtelen örömöm lesz. Oh ked-vesem, nem is sejtéd, mily végtelen boldogság, ha kettő egygyé lesz, szerelemben egyesítve töreksezenek minden után, mi szép, magasztos, nagyszerű!

— Te Joachim meg tudod tenni. Téged nem akadályoz semmiféle bilincs. Te oly erős vagy, mind feltörnéd — én nem. Gyenge, erőtlén vagyok. Nem tudod, éjjel, hogy hív magához hegedűm, hogy szabadítsam ki elzárt tartó-jából és én nem tehetem — nem tudod, hogy életem sötét, zavaros álom melynek sulya alatt nem törekedhetem a fenséges, magasztos után. Joachim! szabadíts fel! Hagyj mennem egy évre! Szeretettel válok el tőled, hidd el tisz-tán, hűen térek hozzád vissza, még jobban fog-lak szeretni, mint most!

— Mintha lázálomban beszélnél. Hogyan távozhatsz. Egyedül a nagy világba!

— Nem egyedül!

— Kivel?

Sibilla minden erejét összeszedte, hogy kimondja e két szót:

— Unica grófnéval.

Joachim nem hitt füleinek. Nem jól hallotta.

— Unica grófné, ismétlé, mintha a sza-vak jelentőségét nem ismerő.

— Ne haragudj nagyon kérte félénken Sibilla. Igen nála voltam tegnap este, nem a péknél nem a szövő asszonynál. Magával akar vinni!

Joachim egy szót sem szólt, de tekintete előtt elnémult.

Minden, mit Sibilla eddig beszélt, ködkép gyanánt tűnt fel, mely szerelemben győzelmes ere-jétől szétoszlik. Ezen név említése a képet kövé dermeszté.

Mély fájdalom, vad harag reszketteté hang-ját midőn beszélt.

— Ezt tetted? Szóktél előlem, hogy azzal asemmirekelővel tanácskozz. Mindnyájunkat meg-csallad, amitottad. Sibilla!

Hangja elhalt. Mozdulatlanul állt előtte. Csak arczizmai dolgoztak, szemei úgy tekin-lettek reá mintha sohasem lett volna az ő Sibillája.

Halványan, reszkette, büne teljes tudatá-ban, mindkét kezével a szék karjába kapaszkodott Sibilla.

— Sibilla, hogy tehetted ezt?

Hangja kissé lágyabban csengett. Sibilla szíve megkönnyebbült.

— Bocsáss meg Joachim, susogá alig hall-hatóan közel az ajtóhoz.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK

Elhunyt egyetemi tanár.

Budapest, febr. 27. (Saj. tud. táv.) Lechner Arpád, m. kir. tudományos egyetemi tanár, híres jogtudós ma influenzában meghalt.

Elítelt törvényszéki bíró.

Lőcse, febr. 27. (Saj. tud. táv.) A törvényszék Tomóri János kir. törvényszéki bírót, több rendbeli hivatalos vizsgálások miatt három évi fegyházra ítélte.

Az angol alsóház Transzválról.

London, február 27. A Dillon indítványa azt mondja továbbá, hogy Transzvál és Orange kormányának ajánljának békefeltételeket és pedig olyanokat, amelyek vitéz és tisztességes emberek elfogadhatnak. Brodrick hadügyminiszter tagadja, hogy Dél-Afrikában általános földpusztítást vittek volna véghez. Sok ültetvényt a kafferek gyújtottak föl, sok esetben pedig azért gyújtották föl a farmokat, mert lakóik árulók voltak, vagy mert meg kellett védeni az összekötő vonalat a támadások ellen. A dél-afrikai háború a hadviselés humanitása tekintetében bármely eddig viselt háborúval kiállja az összehasonlítást. (Helyeslés.) A mi a békefeltételek megajánlását illeti, arra nézve nincs mit hozzátennie korábbi nyilatkozataihoz. A kormány szándékai eléggé ismeretesek. Az alsóház 297 szavazattal 78 ellenében elfogadta a följelentést.

Megőrült milliomos.

Budapest, febr. 27. (Saját tud. táv.) Poginuri lovornói milliomos üldözési mániába esett s öngyilkosságot követett el. Végzetes tettét megelőzve egy millió négyszázezer lírát elégetett.

Expedíció Szomalba.

London, február 27. A Reuter-ügynökség jelenti Mombaoból: A szomáli expedíciót egy heti menet után, a melylyel 114 mérföldnyi utat tett meg, táborkészítés közben megtámadták a lázadók, de az expedíciónak sikerült az ellenséget visszavernie. A benszülöttek közül 150 ember esett el. Az angoloknak 17 halottjuk és több sebesültjük volt. A halottak között van Maitland is. Az expedíció visszatért Tafmaduba.

A botrány fészekből.

Bécs, febr. 27. (Saját tud. táv.) A Riechsrathnak, ma ismét botrányos ülése volt.

Freschel cseh képviselő két óra hosszat olvasott különböző kérvényeket. Mikor a felolvasást unni kezdték, Stein és Frankó nagynémet képviselők durván ráriadtak Wlacsnek másodelnökre:

— Ön is olyan gazember, mint elődje Fuchs, mért hagyja ezt a cseh pimaszt órákig olvasni?

Erre Wolf ordított rá az elnökre:

— Engedje, hogy kilökjük a cseheket!

Az elnök az ülést erre berekesztette, hogy elejét vegye a botrányoknak. Csak hosszú szünet után folytathatták az ülést.

Az új román kormány.

Bukarest, febr. 27. Bukarestben az új kormány megalakult. Miniszterelnök Sturdza lett, a ki ideiglenesen a hadügyi tárczát is vezeti. Palade belügy, Miscia pénzügy, Jonescu igazságügy és Bratianu közmunkaügyi tárczát vállal. A kamarát holnap fölösztatják.

A búr háború.

London, február 27. A Daily Chronicle föntartással közli azt a hírt, hogy Kitchener lordnak találkozása volt Bothával a megadás feltételeinek megállapítása végett és hogy az angolok Bothának 24 órai fegyverszünetet engedtek, hogy parancsnokaival érintkezésbe léphessen az angolok feltételeinek elfogadása tárgyában. A nevezett lap szerint a tegnapi minisztertanács foglalkozott ezzel az ügyvel.

A »Times« jelenti Fokvárosból: A Dewettel kísérelő csapatok számát 500—800 emberre becsülik. Azonkívül az ő és Hertzog kommandóinak maradványai kísérik.

Kína.

Sanghai, február 27. A Nort China Daily News jelenti Pekingből 25-iki kelettel: Kína vonakodik az orosz-kinai egyezmény VII. cikkét ratifikálni. — Ugyanez a lap jelenti: Jingnien és Csauksiau öngyilkosságot követtek el. Az udvar állítólag megparancsolta Juansikkai-nak, hogy nagy sereget küldjön Santungba, a mely a kínai katonaságot a kanszui lázadás elfojtásában támogassa.

Peking, február 27. Csihszint és Csu-csangjut ma végezték ki a császári rendeletek és a hatalmak követeléseinek értelmében. Azt az utczát, a melyen a kivégzés történt, német, francia és amerikai katonaság szállta meg. Az elítelt hivatalnokokat targonczákon hozták a vesztőhelyre japán katonák fedezete alatt. Mind a két elítelt kínai hivatalnoki ruhát viselt, de rangjuk jelvényei nélkül.

London, február 27. (Saját tudósítónktól.) Pekingből jelentik, hogy Sangsu kínai császárnét kirabolták. A tettesek ismeretlenek; Tuán herceg megszökött.

KOZGAZDASAG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1901 február hó 26-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 13.60—13.20. Kétszeres buza 12.80—12.20. Rozs 13.—12.40. Arpa 12.—11.60. Zab 12.40.—12.—Tengeri: 10.40.—10.—Borsó 36.—Lencse 42.—Bab 16.80. Köleskása 25.—Burgonya 5.80. 100 kiló lángliszt 25.—zsemlyelisz 24.50. fehérkenyér liszt 23.50, barnakenyér liszt 20.—széna fuvarral 5.40, szalma 1.20 Szalonna 102.—, 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbm. búkkfa 6.40, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahús —.96, öntött gyertya —.84. Lámpaolaj —.82. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.80. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 mm. kőszó 21.50, nyers fagyu —.48. olvaszt. fagyu 72.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—. Egy hektoliter ó-bor 66.—, új bor 54.—, mész 2.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 22.—, köles 12.—, repeze —.—, dió 54.—, mogoró —.—, aszalt szilva 42.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 28, szalonna 1.20, sertéshús —.96, juh-hús 64, veres hagyma 16, fog-hagyma 44, bors 2.20, pap-

rika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kóolaj 44, mm. búkköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marha ártáblázat 1901. február hó 26-ról. Egy pár első rendű jármás ökör 625—670, egy pár másodrendű jármás ökör 460—580, egy pár harmadrendű jármás ökör 260—450, 1 drb. fejős tehén 95—230. 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 160—235. 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 110—176, 2 drb. veres borju 24—46, 1 drb. fél éves borju 32—48, 1 drb. egy éves borju 46—72, két éves borju 68—134. 1 drb. hizott sertés 82—150. 3 pár fél éves 32—38, 1 pár egy éves sertés, 38—58, 1 pár két éves sertés 68—150. 1 drb. igás ló 110—220, 1 pár ökbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36. 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Forgalmi kimutatás 1901. évi február hó 26-ról. Tiszta buza körülbelül 420 hltr, kétszeres buza 90 hltr, rozs 150 hltr, árpa 90 hkl. zab 180 hltr, tengeri 300 hltr, burgonya 250 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 110 drb., félhizott 260, sovány 170, süldő 750, malacz 837, hizott marha 12, jármás ökör 290, fejős tehén 220, borju 180, bivaly 10, juh és kecske 150, ló 310.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, február 27.	
Osztrák hitel	674.—
Magyar hitel	683.50
Allamvasut	670.50
Rimamurányi	481.—
Magyar pénzálog	416.25
Sálgótarján	—
Wagon-kölcsön	—

Hatalmidek.

Budapest, február 27.	
Buza októberre	7.72
Buza áprilisra	7.53
Tengeri	5.36
Rosz okt	6.65
Zab apr.	6.24
Káposzta, repesz, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. február 27-én.	
Magyar aranyjáradék 4%	118.25
Magyar koronajáradék	92.60
Magyar vasuti kölesön aranyban 4,9%	121.50
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2,1%	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93.15
Italmérési jog megváltási kötvény	99.30
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölesön	169.—
Tiszaszabályozás sorsjegyek kölesön	142.—
Osztrák járadék papírban	98.25
Osztrák járadék ezüstben	98.20
Osztrák kőjáradék aranyban	117.75
Osztrák korona járadék	98.25
Osztrák államsorsjegyek	187.—
Osztrák magyar bank részvény	16.70
Magyar hitelbankrészvény	682.50
Osztrák hitelintézet részvény	670.—
Párisi vista	95.35
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.08
Németbirodalmi márka	117.35
London vista	240.50
20 márkás arany	23.50

Dr. VUCKICS GYULA.

Önkénytes árverés.

F. évi márczius hó 3-án, d. e. 9 órától kezdve 18 drb. berni és simmenthali fajta tenyészmarha melyek között van 12 drb. fejős tehén 1 drb. 3 éves, 1 drb. 15 hónapos berni bika és 4 drb. különböző koru üszőborju önkénytes árverésen fognak eladatni.

Vasuti állomás. Less.

Pta.-Pankota, 1901. febr. 16.

Középesy Testvérek.

A „TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szerf. kath. lelkészi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak } anyakönyve, diósgyőri
Egybekeltek } papiron.
Meholtak }
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betürendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papiron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda részvénytársaság

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hirlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok, körlevelek, falragaszok, hirdetések, részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek, pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok, meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok, névjegyek, tánczrendek, palaczkfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések, levélpapírok és borítékok, valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szerf. kath. lelkészi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.
2. Megtértek jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.
5. Szertartás szerinti vagy házasságok jegyzéke.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.
9. Kereszteltek }
10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
11. Meholtak } papiron.

12. Bevételi }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }
16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
17. Meholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
19. Iskolai jelentés.
20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek }
22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegzőgyártás.